

Потуторський ліцей
Бережанської міської ради
Тернопільської області
вул. Некрасова, 42, с. Потутори, 47524,
e-mail: poschool@ukr.net, Код ЄДРПОУ

Схвалено педагогічною
радою Потуторського ліцею
10.01.2022 р., протокол № 4.
Голова педагогічної ради
Поляк О. М.

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА
експертної групи за результатами самооцінювання
освітніх і управлінських процесів та внутрішньої системи
забезпечення якості освіти Потуторського ліцею
Бережанської міської ради Тернопільського району
Тернопільської області

Джерела інформації для формування висновків:

1. Спостереження за освітнім середовищем.
2. Спостереження за проведенням навчальних занять експертною групою
3. Анкетування учнів (9-11 кл.)
4. Анкетування педагогічних працівників.
5. Анкетування батьків .
6. Вивчення документації.

За результатами самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти визначено:

За напрямом 1.: Система освітнього середовища

1.1. Забезпечення безпечних і комфортних умов навчання та праці

Територія та приміщення закладу освіти і його філій в основному чисті та охайні. Колючі дерева та рослини, залишки будівельних матеріалів, нагромадження відходів, які можуть становити небезпеку для учасників освітнього процесу, відсутні.

Огляд усієї території щодо її безпечності для учасників освітнього процесу здійснюється щоденно. Територія закладу огорожена, недоступна для несанкціонованого заїзду транспорту, навчальні корпуси недоступні для доступу сторонніх осіб, наявний центральний вхід (сходи) та бічний в'їзд (з брамою, яка закривається) у головному корпусі, та центральний і бічний входи у приміщення філії.

Територія не освітлюється у вечірній та нічний час, наявне лише освітлення біля входів у головному корпусі. **Територія філії не освітлюється взагалі.** Періодично проводиться косіння трави та очищення пішохідних доріжок, саду, берегів від опалого листя, сухого гілля. Переважна більшість батьків та учнів задоволені облаштуванням території. За результатами спостереження з'ясовано: наявні сухостійні дерева на території спортивного майданчика. Періодично здійснюється огляд території щодо її безпечності.

Кількість учнів школи не перевищує її проектну потужність: 250 – проектна потужність, 250 – ліцензійна потужність, 101 – учнів у Потуторському НВК, 14 – здобувачів освіти – у Жовнівській філії, 23 вихованці у дитячих садочках.

На території головного корпусу немає ігрового майданчика для учнів 1-4 класів, але є 1 спортивний майданчик із турніками, футбольне та волейбольне поля. На території філії частково обладнано ігровий майданчик.

Наразі закладом освіти використовуються два навчальних корпуси, паливна, їдальня, дошкільний підрозділ. Несанкціонований доступ до центрального корпусу, у якому проводяться навчальні заняття загальноосвітньої складової, корпусу філії та дошкільного підрозділу неможливий.

У головному корпусі навчальні приміщення для учнів 2-4 класів розміщені окремо, на першому поверсі у правому крилі, прохідних класних кімнат немає (1 клас знаходиться на другому поверсі у лівому крилі). Відокремлених санітарний вузлів для учнів 1-4 класів немає.

У навчальному корпусі філії приміщення для занять прохідні. Відокремлених санітарний вузлів для учнів 1-4 класів немає.

Не всі педагогічні працівники Потуторського НВК забезпечені персональними робочими місцями в учительській та навчальних кабінетах.

Учасники освітнього процесу мають доступ до питної води (в харчоблоці, в головному корпусі та приносять зі собою).

Всі педагогічні працівники Жовнівської філії Потуторського НВК забезпечені персональними робочими місцями у навчальних кабінетах. Учасники освітнього процесу мають доступ до питної води (в харчоблоці та приносять зі собою).

Освітлення навчальних приміщень відповідає вимогам. Вологе прибирання і провітрювання, проводиться регулярно, тепловий режим відповідає санітарним вимогами.

Для здобувачів, які навчаються у головному корпусі, облаштовані окремі санітарні вузли. Є окремі вбиральні (хлопці, дівчата) для учнів та педагогів. Опитування показало, що переважна більшість учнів та батьків вважають туалетні кімнати чистими та облаштованими. Вбиральні забезпечені всім необхідним (вода, мило, туалетний папір, паперові рушники) та утримуються у належному санітарному стані.

Для здобувачів, які навчаються у філії, облаштований спільний санітарний вузол для учнів, педагогів та вихованців дошкільного підрозділу. Опитування показало, що переважна більшість учнів та батьків вважають туалетні кімнати чистими та облаштованими. Вбиральні забезпечені всім необхідним (вода, мило, туалетний папір, паперові рушники) та утримуються у належному санітарному стані.

У головному корпусі навчального закладу наявні музичний кабінет та спортивний зал. Переважна більшість батьків і учнів вважають приміщення спортивної зали та навчальних кабінетів чистими та облаштованими.

Приміщення закладу освіти використовуються раціонально. Комплектування класів відбувається з урахуванням чисельності здобувачів освіти, їх освітніх потреб, площі навчальних приміщень.

Заклад освіти (головний корпус) забезпечений непрохідними навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідне для реалізації освітньої програми. Навчання відбувається в одному корпусі. Діє музей. Навчальні кабінети (початкових класів, фізики, біології, хімії, інформатики, історії, географії, української мови та літератури, математики) частково забезпечені обладнанням. Найкраще обладнані кабінети інформатики, хімії та початкових класів.

У приміщенні філії навчальні кабінети є прохідними з відповідним обладнанням, що необхідне для реалізації освітньої програми. Навчання відбувається в одному корпусі.

Переважна більшість учнів поінформовані щодо правил з охорони праці, безпеки життєдіяльності під час занять, пожежної безпеки, правил поведінки під час надзвичайних ситуацій. Практично всі педагоги (17) зазначили, що у закладі освіти проводяться навчання/інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій, інструктажі з домедичної допомоги. Спостереження за навчальними

заняттями показали, що педагогічні працівники проводять інструктажі на початку навчальних занять у кабінетах підвищеного ризику.

Усі педагогічні працівники (28) знають та дотримуються алгоритму дій у разі нещасного випадку із учасниками освітнього процесу (за результатами анкетування). Зі слів керівника, у школі немає медичного працівника, тому навчання та інструктажі з надання долікарської медичної допомоги проводяться вчителем основ здоров'я Іванійчук Марія Василівна.

Приміщення харчоблоку Потуторського НВК знаходиться в окремому корпусі, має кухню, складське приміщення та обідній зал, має окремий вхід на кухню та в обідній зал. Приміщення харчоблоку філії розташоване у навчальному корпусі, в окремій кімнаті, має кухню та обідний зал.

Переважає більшість батьків та учнів вважають приміщення їдальні чистим та облаштованим. В їдальні головного корпусу наявний рукомийник, рідке мило та паперові рушники. Столи чисті та регулярно миються, лавки, місця для видачі готових страв, приміщення їдальні. У закладі організовано безкоштовне гаряче харчування для учнів пільгових категорій та за кошти батьків для інших учнів. Наявне щоденне та перспективне меню, графік харчування учнів 1-11 класів. Відповідальні працівники (Гуцал Галина Миронівна, Новіцька Ірина Богданівна) контролюють дотримання санітарно-гігієнічних норм на всіх етапах реалізації продукції. Більшість вчителів задоволені умовами організації харчування.

У закладі є доступ до мережі Інтернет у всіх навчальних кабінетах. В освітньому процесі використовуються ліцензійні програми; є антивірусне програмне забезпечення. Майже всі здобувачі освіти поінформовані щодо безпечності користування мережею Інтернет. Більшість батьків вважають, що в закладі проводиться робота з батьками щодо безпечного використання мережі Інтернет та щодо попередження кібербулінгу. Під час спостереження за освітнім середовищем з'ясовано, що діти мають доступ до сайтів із небажаним змістом, немає технічних засобів та інструментів контролю за безпечним користуванням мережею Інтернет.

У закладі освіти здійснюється робота з адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу. Із метою дослідження та попередження труднощів щороку, в листопаді-грудні, проводиться діагностика адаптації учнів 5 класу, за результатами надаються рекомендації батькам та класному керівнику. Результати щодо адаптації учнів 5 класу до нових умов навчання розглядаються на психолого-педагогічному консилиумі. Адаптація педагогічних працівників здійснюється шляхом знайомства педагогічних працівників із системою роботи закладу, ознайомлення із посадовими обов'язками, педагогам надаються консультації.

1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації

У закладі освіти розроблено, затверджено, але не оприлюднено на сайті «План заходів з протидії булінгу». У закладі освіти реалізуються заходи із запобігання проявам дискримінації. Переважна більшість опитаних учнів почуваються у безпеці, перебуваючи у школі, стверджують, що їм комфортно у закладі освіти; задоволені освітнім середовищем та умовами праці в закладі освіти переважна більшість педагогічних працівників. Практичним психологом та класними керівниками проводиться відповідна інформаційно-роз'яснювальна робота. Керівництво та педагогічні працівники проходять навчання з протидії булінгу, до проведення яких періодично залучаються представники правоохоронних органів.

Всі учасники освітнього процесу взаємодіють на засадах взаємоповаги. Педагогічні працівники та керівництво закладу освіти організовують заходи із запобігання порушення правил поведінки (організовано чергування педагогічних працівників та учнів). Правила поведінки для учнів розроблені, але офіційно не затверджені (схвалені на засіданні педагогічної ради та затверджені наказом директора і доступні учням (розміщені на веб-сайті закладу освіти, на інформаційних стендах у класах та коридорах)). Практично всі опитані батьки зазначають, що ознайомлені з правилами поведінки для учнів. Переважна більшість здобувачів освіти, що взяли участь в анкетуванні, ознайомлені та дотримуються правил поведінки.

У школі постійно здійснюється аналіз причин відсутності учнів на уроках, результати узагальнюються та вживаються відповідні заходи. Заклад має розроблені процедури реагування на випадки булінгу. Учасники освітнього процесу, як свідчить опитування, у разі потреби, отримують необхідну психолого-соціальну підтримку.

Школа відповідним чином реагує на звернення про випадки булінгу, приймаються відповідні рішення, відстежується результат виконання цих рішень, здійснюється аналіз звернень та ефективності прийнятих рішень.

Заклад освіти завжди повідомляє службу у справах дітей, правоохоронні органи про факти булінгу та іншого насильства.

Результати опитування засвідчили, що майже всі здобувачі освіти (92%) та педагогічні працівники (83%) вважають освітнє середовище безпечним і психологічно комфортним. У своїх відповідях лише 8 % опитаних учнів 9-11 класів зазначили, що зазнавали у поодиноких випадках агресію або кепкування по відношенню до себе. Батьки (7%) зазначають, що під час звернень до працівників ЗО проблема вирішувалася конструктивно, 76% батьків не зверталися з приводу випадків булінгу. 73% відповіли, що їх дитина з бажанням відвідує заклад освіти. Керівництво та педагогічні працівники закладу освіти проходять навчання з протидії булінгу.

Аналіз шкільної документації та результати спостережень дають підстави стверджувати, що у школі розроблені правила поведінки, які оприлюднені на інформаційних стендах у навчальних аудиторіях та коридорах, проте вони не формують позитивної мотивації. У ході опитування учні та педагогічні працівники зазначили, що із правилами поведінки, розробленими в ЗО, ознайомлені. Переважна більшість здобувачів освіти (100%) вважають, що дотримуються цих правил.

1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору

У закладі освіти не забезпечено безперешкодного доступу до споруди та навчальних приміщень. Територія, окремі навчальні приміщення, маршові сходи не адаптовані для використання усіма учасниками освітнього процесу. У закладі освіти відсутня ресурсна кімната та дидактичні засоби для дітей з особливими освітніми потребами.

У школі працює практичний психолог, асистент вчителя, необхідні для реалізації інклюзивного навчання. Забезпечується корекційна спрямованість освітнього процесу для дітей з ООП, однак сім'я до цього процесу залучається не в повній мірі. Створено команду психолого-педагогічного супроводу. Для дітей з ООП розроблено ІПР, батьки ознайомлені з нею, проте не налагоджена дієва співпраця з ІРЦ.

У закладі освіти формуються навички здорового способу життя та екологічно доцільної поведінки здобувачів освіти під час викладання лише окремих предметів. Наявне обладнання і засоби навчання не завжди використовуються для формування ключових компетентностей та умінь.

У закладі освіти наявна бібліотека, її ресурси використовуються для організації навчально-пізнавальної діяльності учнів. Здобувачі освіти відвідують бібліотеку під час перерв та після уроків.

Рівні оцінювання за вимогами:

- 1.1. Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці – достатній рівень.**
- 1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації – достатній рівень.**
- 1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору – потребує покращення.**

За напрямом 1: - достатній рівень

Рекомендації за напрямом 1:

1. Проводити періодичний моніторинг безпечності освітнього середовища (завести журнал та записувати, що і де потрібно усунути).
2. Забезпечити освітленням усю територію школи у нічний час.
3. Обладнати майданчики для учнів 1-4 класів.
4. Обладнати місця для рухливих ігор та відпочинку дітей молодшого шкільного віку.
5. Провести ремонт огорожі.
6. Встановити енергозберігаючі вікна (18).
7. Завідувачам кабінетів скласти список необхідного для кабінету обладнання для реалізації освітньої програми та забезпечення освітнього процесу.
8. Завести журнал інструктажів з питань надання домедичної допомоги.
9. Забезпечити реагування на випадки травматизму або погіршення самопочуття здобувачів освіти та працівників під час освітнього процесу.
10. Проходження навчання з домедичної допомоги в курсі підвищення кваліфікації один раз на п'ять років (до загальних 150 годин).
11. Оновити посуд в їдальні.
12. Розширити асортимент страв відповідно до реформи шкільного харчування..
13. Створити громадську раду з контролю якості харчування у школі.
14. Встановити обмеження доступу на вебсайти з небажаним змістом у шкільній Інтернет-мережі
15. Класним керівникам і класоводам один раз у півріччя проводити профілактичні бесіди щодо попередження кібербулінгу та безпечного використання мережі Інтернет.
16. Оприлюднити на сайті План заходів, спрямованих на запобігання і протидію булінгу.
17. Педагогічним працівникам пройти навчання з протидії булінгу.
18. Залучати учнівське самоврядування до розроблення і реалізації Плану.
19. Розробити правила поведінки учасників освітнього процесу із залученням усіх категорій учасників освітнього процесу та затвердити їх в установленому порядку.
20. При розробленні правил врахувати їх спрямування на формування позитивної мотивації, а не на заборону чи покарання.
21. Класним керівникам спільно з учнями розробити правила поведінки у класах та розмістити їх .
22. Практичному психологу провести навчання для педагогів методики діагностики раннього виявлення булінгу.
23. Розробити і затвердити процедури реагування на випадки булінгу.
24. Оприлюднити у школі телефони гарячих ліній.
25. Звернутися до засновника про виділення коштів для облаштування пологого входу (пандусу) та кнопки виклику для надання допомоги.
26. Вивчити питання про пристосування туалетних кімнат для потреб учасників освітнього процесу з ООП.
27. Вибрати з ІПР учня з ООП перелік необхідного спеціального обладнання (розділ 9).
28. Забезпечити обладнання кабінету практичного психолога дидактичними засобами для роботи з дітьми з ООП.
29. Провести навчання для вчителів та асистентів вчителів з питань співпраці та забезпечення корекційної спрямованості освітнього процесу та адаптації/модифікації змісту навчального матеріалу до індивідуальних освітніх можливостей учнів з ООП із залученням фахівців ІРЦ.
30. Впорядкувати протоколи засідань команди психолого-педагогічного супроводу з обов'язковими підписами усіх членів команди.
31. Укласти угоду про співпрацю з ІРЦ.
33. Звернути увагу педагогічних працівників на необхідність формування в учнів ключових компетентностей наскрізно в освітньому процесі.
34. Розробити поетапний план трансформації бібліотеки в інформаційно-ресурсний центр (навчальна мета, спілкування між учнями, педагогами, проектна та культурна діяльність).

За напрямом 2: Система оцінювання навчальної діяльності учнів

2.1. Наявність відкритої, прозорої, зрозумілої для учнів системи оцінювання їх результатів навчання

Детальний опис правил, процедур оцінювання результатів навчання учнів міститься в окремому розділі Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти. Особливості оцінювання розглядаються на засіданнях педагогічної ради (протокол № 1 від 28.08.2021 р.) та на засіданнях шкільних методичних об'єднань.

Критерії, правила та процедури оцінювання результатів навчання оприлюднені лише на сайті закладу освіти. Більшість здобувачів освіти отримують інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання їхніх результатів навчання визначеним у закладі способом, у тому числі від педагогічних працівників (від учителів на початку навчального року, семестру або під час виконання різних видів робіт на уроках). Більшість педагогічних працівників використовують критерії, запропоновані МОН (24). Учителі інформують здобувачів освіти про критерії оцінювання на початку навчального року або перед вивченням кожної теми. Система оцінювання у закладі освіти не враховує всіх вимог компетентнісного підходу. Більшість учителів застосовують елементи формувального оцінювання результатів навчання учнів.

За результатами спостереження навчальних занять, вивчення документації та опитування учасників освітнього процесу встановлено, що у школі забезпечується відкритість і прозорість інформації про систему оцінювання результатів навчання учнів.

Під час анкетування переважна більшість учнів та їхніх батьків зазначили, що поінформовані про критерії, правила і процедури оцінювання. Переважна більшість здобувачів освіти вважають оцінювання результатів їхнього навчання в закладі освіти справедливим і об'єктивним. 62,5 % учнів стверджують, що вчителі ще до початку оцінювання завжди пояснюють, за що можна отримати ту чи іншу оцінку, а після оцінювання завжди її обґрунтовують. За результатами опитування та спостереження за навчальними заняттями можна зробити висновок, що система оцінювання в школі ґрунтується на компетентісному підході. Вчителі надають учням час на обдумування відповіді та супроводять відповідь учня уточнюючими запитаннями, переважна більшість з них забезпечують зворотний зв'язок щодо якості виконання завдань, використовують прийоми самооцінювання та взаємооцінювання учнів та спрямовують оцінювання навчальних досягнень на індивідуальний поступ учня, добирають домашні завдання, які спрямовані на оволодіння ключовими компетентностями.

2.2. Систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного учня

Питання результативності освітніх досягнень учнів висвітлено в аналізі роботи закладу освіти за 2020/2021 н.р. За результатами спостереження за навчальними заняттями вивчення документації та опитування учасників освітнього процесу встановлено, що у школі забезпечується відкритість і прозорість інформації про систему оцінювання результатів навчання учнів.

Однією із складових системи оцінювання здобувачів освіти у школі є система внутрішніх моніторингів, що передбачають не лише відстеження результатів навчальної діяльності кожного учня, а й заходи щодо їх коригування. У 1-4 класах аналізуються досягнення кожного учня за попередньо розробленими формами, у 5-11 класах запроваджено проведення адміністративних підсумкових контрольних робіт двічі на рік з предметів інваріантної складової. За результатами моніторингів здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти, визначаються чинники впливу на отриманий результат, приймаються рішення щодо їх коригування.

З метою впровадження в школі системи формувального оцінювання учнів проведена відповідна робота: ознайомлено педагогів з основними принципами формувального оцінювання, питання розглянуто на засіданнях методичних об'єднань вчителів 5-11 класів. За результатами спостереження за навчальними заняттями встановлено, що окремі вчителі (40 %) використовують у своїй роботі формувальне оцінювання (відстежують особистісний поступ здобувачів освіти, формують у них позитивну самооцінку, відзначають досягнення, підтримують бажання навчатися, запобігають побоюванням помилитися). Більшість педагогічних працівників використовують поточне та підсумкове оцінювання. Згідно результатів анкетування учителі надають підтримку здобувачам освіти у навчанні у вигляді консультацій, додаткових занять, заохочень, індивідуальних занять, технічної та методичної підтримки. На думку здобувачів освіти у школі оцінюють їхні результати навчання з метою визначення рівня знань, умінь, навичок.

Переважає більшість опитаних учнів (67%) зазначили, що здійснюють самооцінювання результатів своєї роботи під час занять та отримують зворотний зв'язок.

У школі здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти, приймаються рішення щодо їх коригування.

За підсумками 2020/2021 н.р. низку учнів нагороджено Похвальними листами та грамотами, вручені свідоцтва про здобуття базової загальної середньої освіти з відзнакою, Золота медаль «За високі досягнення у навчанні».

2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у учнів відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання

Заклад освіти сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання. Здобувачі освіти отримують можливість вибору рівня навчальних завдань і напрямів навчальної діяльності та необхідну допомогу в навчальній діяльності. Окремі здобувачі освіти відповідально ставляться до процесу навчання. 20 учнів вказали, що результати їхнього навчання залежать виключно від праці та наполегливості. 70,3 % учнів відповідально ставляться до навчання, усвідомлюють його важливість для подальшого життя і школа цю відповідальність розвиває.

За останній рік зросла кількість педагогів, які під час навчальних занять пропонували дітям різнорівневі завдання.

Під час опитування вчителі зазначили, що надають допомогу учням, підтримують морально, створюють належні умови для здобуття освіти з урахуванням індивідуальних потреб здобувачів освіти, переважна більшість опитаних учнів відмітили, що вчителі підтримують їх, вірять у їхні успіхи та поважають. Близько половини учителів систематично організовують самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти. За результатами анкетування педагогічних працівників виявлено, що вони надають підтримку здобувачам освіти в різних формах: індивідуальні консультації, співпраця з батьками, додаткові та індивідуальні заняття, застосування наочності та ІКТ, формування навичок аналізу, самоаналізу, вміння оцінювати власні здобутки тощо.

Переважна більшість опитаних учнів (89%) та більшість опитаних батьків (91%) вважають оцінювання в школі об'єктивним і справедливим. Більша половина опитаних здобувачів освіти вважають, що у школі оцінюють їх рівень знань, умінь та навичок, 15 % учнів усвідомлюють, що оцінка відстежує їх індивідуальний прогрес, водночас решта опитаних не усвідомлюють мотивуючу роль оцінювання, а 1 % опитаних впевнені, що оцінка використовується як засіб покарання.

Водночас у ході проведення спостереження за навчальними заняттями з'ясовано:

- 1) що педагогами не завжди пропонуються ситуації вибору в освітній діяльності для учнів, а саме: різнорівневі завдання, самооцінювання та взаємооцінювання (за результатами опитування 33 % учнів дуже рідко або ніколи їх не здійснюють);
- 2) що вчителі не завжди аргументують оцінку, навіть на прохання здобувачів освіти.

Рівні оцінювання за вимогами:

2.1. Наявність відкритої, прозорої, зрозумілої для учнів системи оцінювання їх результатів навчання - **достатній рівень.**

2.2. Систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного учня – **вимагає покращення.**

2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у учнів відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання- **достатній рівень**

За напрямом 2:- достатній рівень

Рекомендації за напрямом 2:

1. Включити критерії, правила та процедури оцінювання результатів навчання учнів у зміст освітньої програми.
2. Учителям під час навчально-виховного процесу застосовувати різні прийоми формувального оцінювання.
3. Систематично проводити аналіз результатів навчання здобувачів освіти з усіх предметів інваріантної складової.
4. На засіданнях методичних об'єднань обговорити види та форми використання формувального оцінювання.
5. Всім вчителям під час навчальних занять використовувати формувальне оцінювання.
6. Педагогічним працівникам розробляти різнорівневі завдання для усіх форм роботи на заняттях.
7. Педагогічним працівникам практикувати самооцінювання усіх форм роботи на заняттях.

За напрямом 3: Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти

3.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей учнів

Спостереження за проведенням навчальних занять в очному та дистанційному режимах, аналіз рефлексії та анкетування педагогічних працівників засвідчили, що вчителі школи приділяють значну увагу плануванню та прогнозуванню власної викладацької діяльності. Учителі планують свою професійну діяльність. У них наявне календарно-тематичне планування, що відповідає освітній програмі закладу. 22 педагогічні працівники використовують рекомендації міністерства освіти і науки України, 13 вчителів – зразки, що пропонують фаховими виданнями.

Переважає більшість вчителів аналізують результативність власної педагогічної діяльності з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, результатів їхнього навчання та враховують результати аналізу при подальшому плануванні роботи.

На уроках, які були відвідані очно, педагоги використовували групові, проектні, дослідницькі, інформаційно-комунікаційні технології і методи навчання, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти. Більшою мірою увага приділялася формуванню в учнів таких ключових компетентностей, як спілкування державною мовою, навчання впродовж життя, інформаційно-комунікаційна, культурна, громадянська, меншою – спілкування іноземними мовами та математична грамотність.

Під час проведення уроків дистанційно вчителі віддавали перевагу застосуванню електронних презентацій, відеоматеріалів, медіаресурсів, QR-кодів, завдань, розміщених на різноманітних платформах, спрямованих на активізацію пізнавальної активності учнів. 70% опитаних учнів оцінили використання у школі дистанційних технологій на достатньому рівні.

Педагогічні працівники враховують результати аналізу власної роботи при її подальшому плануванні, що з'ясовано із тверджень учителів, спрямованих на рефлексію їх професійної діяльності. Під час спостереження за навчальними заняттями з'ясовано, що більшість педагогів використовують освітні технології, спрямовані на оволодіння здобувачами освіти ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, а саме: вільне володіння державною мовою,

компетентності в галузі природничих наук, екологічна, громадянська та культурна. Проте лише кожен четвертий учитель надає учням можливість вибору рівня навчальних завдань і напрямів навчальної діяльності. Педагогічні працівники, зокрема й у складі команди психолого-педагогічного супроводу, беруть участь у формуванні індивідуальних освітніх траєкторій обдарованих учнів та учнів з особливими освітніми потребами. Обдаровані учні є учасниками предметних учнівських олімпіад різних рівнів, ЗЗСО щорічно має випускників школи, нагороджених Золотою і Срібною медалями.

На кожну дитину з особливими освітніми потребами, яка здобуває загальну середню освіту в інклюзивних класах, за участі батьків розроблено індивідуальні програми розвитку, що сприяє реалізації їх індивідуальних освітніх траєкторій.

Менше половини педагогічних працівників створюють та використовують власні освітні ресурси, **мають публікації** з професійної тематики та/або оприлюднені методичні розробки (навчально-методичні матеріали).

50% педагогічних працівників не мають оприлюднених розробок.

25% поширюють власний педагогічний досвід у матеріалах або виступах конференцій, 3% - у професійних спільнотах соціальних мереж або на освітніх онлайн платформах.

Переважає більшість педагогів використовують зміст навчального матеріалу предметів для формування суспільних цінностей, виховання патріотизму у здобувачів освіти в процесі їх навчання, виховання та розвитку. Більшість вчителів використовують ІКТ в освітньому процесі, проводиться навчання педагогічних працівників з питань використання комп'ютерних технологій при дистанційному навчанні.

Більше 70% здобувачів освіти у відповідях анкетування зазначають, що під час навчання та позаурочних заходів педагогами постійно застосовується лабораторне обладнання, комп'ютерне обладнання та програми, наочність; 50% – зазначають, що під час навчальних занять використовується мультимедійне обладнання.

3.2. Постійне підвищення професійного рівня педагогічної майстерності педагогічних працівників

Педагогічні працівники закладу освіти **забезпечують** власний професійний розвиток з урахуванням цілей та напрямів розвитку освітньої політики, **обираючи кількість, види, форми та напрями** підвищення рівня власної професійної майстерності, у тому числі щодо методик роботи з учнями з особливими освітніми потребами.

Підвищення професійної кваліфікації педагогічних працівників у Потуриському НВК відбувається в основному за такими формами: курси в ТОКІППО (22), самоосвіта (17), онлайн-курси(14), вебінари (10), тренінги, майстер-класи(10), методичні семінари(7), конференції (4).

Упродовж останніх 5 років педагогічні працівники обирали різну тематику для педагогічного зростання: безпечне освітнє середовище, використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті, методичні аспекти викладання предметів та курсів, формування в здобувачів освіти громадянської позиції та інші.

Адміністрація закладу приділяє увагу створенню певних умов для розвитку професійних компетентностей педагогів, водночас у зв'язку з карантинними обмеженнями мінімізовано проведення масових внутрішкільних методичних заходів для вчителів, під час яких педагоги могли б обмінюватися досвідом та знаходити шляхи реалізації сучасної освітньої політики країни.

У закладі налагоджено професійну співпрацю, працюють методичні об'єднання, діяльність яких характеризується різними формами взаємодії: проведення відкритих уроків, їх аналіз і самоаналіз, ділові ігри, огляди літератури, презентації ідей, методичні консультації досвідчених учителів з певних тем, обговорення результатів контрольних робіт.

Практикується наставництво. Переважна більшість педагогічних працівників вважають, що психологічний клімат закладу сприяє їхній співпраці між собою.

Поряд із цим є потреба у залученні педагогічних працівників до інноваційної діяльності та експертної роботи.

3.3. Налагодження співпраці зі учнями, їх батьками, працівниками закладу освіти

У ході спостереження за навчальними заняттями встановлено, що відносини між учасниками освітнього процесу в цілому толерантні та відбуваються з дотриманням демократичних принципів; переважно всі вчителі закладу освіти застосовують особистісно-орієнтований підхід. У відповідях анкет 77% учнів зазначили, що їх думка сприймається вчителями та враховується під час проведення навчальних занять.

Аналіз анкетування учнів, спостереження уроків дають підставу зробити висновок, що більшість учнів із зацікавленням працювали під час виконання різноманітних завдань, співпрацювали між собою, робили висновки.

У навчальному закладі функціонує учнівське самоврядування, представники якого беруть участь у діяльності закладу освіти, у тому числі обговоренні питань щодо удосконалення освітнього середовища, у заходах із забезпечення якості освіти та плануванні роботи закладу. Переважна більшість опитаних учнів вважають, що їхня думка вислуховується і враховується учителями під час проведення навчальних занять.

У школі сплановано та реалізуються заходи (батьківські збори, спільне підтримання життєдіяльності закладу освіти, родинні свята, індивідуальне спілкування), що передбачають співпрацю та забезпечують зворотній зв'язок педагогів з батьками учнів. Переважна більшість батьків (80%) задоволені рівнем комунікації з педагогічними працівниками.

У школі налагоджена дієва командна робота між педагогами, практикуються взаємовідвідування уроків, тижні педагогічної майстерності, обговорення освітніх проблем. 96% педагогічних працівників, що брали участь у анкетуванні, відмічають, що у школі

створені всі умови для співпраці.

Більшість педагогічних працівників використовують форми роботи, спрямовані на формування партнерських відносин зі здобувачами освіти, застосовують особистісно орієнтований підхід.

Переважає більшість педагогів (100%) вважають, що психологічний клімат закладу освіти сприяє їхній співпраці між собою.

3.4. Організація педагогічної діяльності та навчання учнів на засадах академічної доброчесності

У опорному закладі розроблено Положення про академічну доброчесність, схвалене педагогічною радою школи від 12.11.2019 року, протокол № 3, яке закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками закладу освіти, здобувачами освіти опорного закладу.

Під час спостереження за навчальними заняттями з'ясовано, що педагоги діють переважно на засадах академічної доброчесності, інформують здобувачів освіти про джерела інформації та контенту, що використовують, задля унеможливлення списування розробляють індивідуальні різнорівневі завдання, картки. Результати анкетування засвідчують, що вчителі школи інформують учнів про дотримання основних засад і принципів академічної доброчесності під час проведення навчальних занять та у позаурочній діяльності, більшість опитаних учнів підтвердили, що у школі з ними проводять бесіди про важливість дотримання засад і принципів академічної доброчесності.

Більшість педагогічних працівників діють на засадах академічної доброчесності (під час оцінювання результатів навчання здобувачів освіти розробляють різноваріантні завдання з метою унеможливлення списування). Переважає більшість вчителів (78%) інформують здобувачів освіти щодо дотримання основних засад та принципів академічної під час навчальних занять та у позаурочній діяльності, що підтверджується учнівськими відповідями в анкетах.

Водночас під час спостереження за навчальними заняттями з'ясовано, що частина вчителів недостатньою мірою формують у здобувачів освіти принципи академічної доброчесності, зокрема, формальний підхід до недопущення списування, через власне недотримання правил цитування, обов'язкового посилання на використані джерела інформації, поваги до авторського права тощо.

Рівні оцінювання за вимогами:

3.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності,

використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей учнів – **достатній рівень**.

3.2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників – **достатній рівень**.

3.3. Налагодження співпраці зі учнями, їх батьками, працівниками закладу освіти – **достатній рівень**.

3.4. Організація педагогічної діяльності та навчання учнів на засадах академічної доброчесності – **потребує покращення**.

За напрямом 3:- достатній

Рекомендації за напрямом 3:

1. Долучатися до експертної діяльності, що сприятиме професійному зростанню педагогів (участь у роботі експертних груп, сертифікації педагогів).
2. З метою позитивної мотивації учнів до навчання ширше використовувати компетентнісний підхід при складанні навчальних завдань, планування видів навчальної діяльності (зокрема забезпечити диференційовані та індивідуальні завдання, можливість їх рівневого вибору, спрямованість на формування ініціативності та підприємливості, інформаційно-комунікаційної компетентності), звернути увагу на створення ситуацій успіху на кожному занятті, врахування психоемоційного стану учнів, їхніх вікових особливостей.
3. Працювати на засадах педагогіки партнерства, надавати можливість здобувачам освіти висловлювати свою думку під час проведення уроків, вислуховувати і враховувати її в освітньому процесі.
4. Формувати у здобувачів освіти навички академічної доброчесності; надавати перевагу завданням творчого характеру наголошувати на самостійному виконанні навчальних завдань, оприлюднювати чіткі критерії оцінювання, посилатись на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

За напрямом 4: Управлінські процеси закладу освіти

4.1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених завдань

У закладі освіти розроблено та схвалено стратегію розвитку закладу на 2021-2025 роки (затверджено педагогічною радою Потуторського НВК «ЗНЗ I-III ступенів - ДНЗ» Бережанської міської ради від 22.10.2021 року, протокол №3, відділом освіти, молоді та спорту Бережанської міської ради). Розроблено Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в Потуторському НВК «ЗНЗ I-III ступенів - ДНЗ». Річний план роботи ЗЗСО враховує освітню програму, містить аналіз діяльності закладу освіти за минулий навчальний рік, завдання поточного року, спрямований на реалізацію завдань стратегії розвитку закладу на 2021- 2025 роки.

До розробки навчального плану залучаються не всі педагогічні працівники (35%) і представники учнівського самоврядування.

Діяльність педагогічної ради спрямовується на реалізацію стратегії розвитку і річного плану роботи, тематика засідань в основному пов'язана із визначеними у річному плані завданнями.

Більшість опитаних педагогічних працівників вважають роботу педагогічної ради школи системною, зазначають, що рішення на засіданнях приймаються колегіально і демократично. Водночас частина педагогічних працівників (29%) відмічають дещо низький рівень активності педагогів при прийнятті рішень.

Внутрішня система забезпечення якості освіти перебуває у школі на етапі розбудови. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти розроблено і схвалено.

У опорному закладі здійснюється самооцінювання за окремими освітніми напрямками освіти. У рік, що передує інституційному аудиту проводиться комплексне самооцінювання. Учасники освітнього процесу залучаються до самооцінювання якості освітньої діяльності шляхом анкетування. Отримані результати враховуються при плануванні роботи навчального закладу.

Керівництво закладу освіти систематично вживає заходи для створення належних умов діяльності школи: вивчає стан матеріально-технічної бази , планує її розвиток, вживає заходи для покращення матеріально-технічної бази, регулярно звертається з клопотаннями до засновника, залучає кошти благодійників.

4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм

Результати опитування засвідчили, що більшість учасників освітнього процесу задоволені загальним психологічним кліматом у школі.

Переважає більшість педагогічних працівників вважають, що можуть без побоювання висловити власну думку, навіть якщо вона не співпадає з позицією керівництва; розбіжності, які виникають між педагогічними працівниками та адміністрацією навчального закладу, вирішуються конструктивно.

Керівництво школи відкрите для спілкування з учасниками освітнього процесу (така вважають більшість опитаних), вчасно розглядає звернення учасників освітнього процесу та вживає відповідні заходи реагування. Водночас більша частина батьків учнів (93%) зазначили, що у разі потреби розв'язання проблемних ситуацій з дитиною зверталися до класного керівника.

Переважає більшість учасників освітнього процесу (96% педагогів та 89% здобувачів освіти) задоволені загальним психологічним кліматом у закладі освіти.

Керівництво закладу доступне для спілкування з учасниками освітнього процесу: ведеться журнал особистого прийому громадян, заяви і звернення громадян реєструються у журналі вхідної документації. Керівництвом закладу вчасно розглядаються всі звернення, вживаються відповідні заходи.

У школі забезпечується наповнення та періодичне оновлення інформаційних ресурсів: вебсайт, інформаційні стенди, сторінки в соціальних мережах. Водночас значна кількість опитаних батьків відмітили, що отримують інформацію про діяльність школи в основному від класного керівника (87%) та на батьківських зборах (63%).

4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників

Відповідно до штатного розпису заклад укомплектовано кваліфікованими кадрами для забезпечення реалізації освітньої програми. Вакансії педагогічних на даний час відсутні. За потреби адміністрація школи вживає відповідних заходів щодо належного забезпечення школи педагогічними працівниками: звертається до центру зайнятості, висвітлює інформацію на веб сайті школи, розміщує відповідну інформацію на онлайн-сервісах з пошуку роботи.

Адміністрація закладу освіти сприяє їх фаховому зростанню, проходженню чергової та позачергової атестації, що підтверджується результатами анкетування. Підвищення кваліфікації педагогів проводиться у дистанційній формі на базі Тернопільського ОКІППО.

В поточному році не вирішеним є питання підвищення кваліфікації асистентів учителя в класах інклюзивного навчання. Педагогічні працівники інформовані про можливість вільного вибору форми і місця підвищення кваліфікації.

Розроблений, затверджений та оприлюднений план підвищення кваліфікації. Керівництво закладу створює умови, що сприяють черговій та позачерговій атестації, добровільній сертифікації педагогічних працівників.

Педагогічні працівники закладу освіти на даний час не брали участі у добровільній сертифікації.

Керівництво школи застосовує заходи морального та матеріального заохочення до педагогічних працівників, зокрема преміювання, надання клопотань щодо нагородження грамотами і подяками різних рівнів. Практично всі педагогічні працівники задоволені мотиваційними заходами, які проводяться у школі.

4.4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою

Усі педагогічні працівники, майже всі опитані батьки та учні погоджуються з твердженням, що їхні права у школі не порушуються. Переважна більшість батьків зазначають, що адміністрація школи враховує їхню думку під час прийняття управлінських рішень. Усі педагоги відмічають, що їхні пропозиції та ініціативи щодо розвитку школи постійно підтримуються. У опорному закладі функціонують органи громадського самоврядування: рада школи, учнівське самоврядування, представники яких беруть участь в обговоренні питань щодо удосконалення освітнього середовища, організації дозвілля та проведення різноманітних соціально-культурних заходів.

Режим роботи школи враховує потреби учасників освітнього процесу. Розклад уроків сформований відповідно до освітньої програми, задовольняє переважну більшість опитаних учнів.

Керівництво створює умови для діяльності органів громадського самоврядування в закладі освіти та сприяє їхній участі у вирішенні питань щодо діяльності закладу освіти. Більшість здобувачів освіти у відповідях анкет зазначили, що їх думка враховується при визначенні профілю навчання, тематики гуртків, форм проведення дозвілля, оформленні та дизайну навчальних кабінетів та інших приміщень. Батьки здобувачів освіти вважають, що їхні пропозиції завжди (49%) або частково (35%) враховуються під час

прийняття управлінських рішень.

Керівництво закладу освіти підтримує ініціативи учасників освітнього процесу, що спрямовані на участь у житті місцевої громади. Режим роботи закладу враховує потреби учасників освітнього процесу, батьки загалом задоволені організацією освітнього процесу.

Розклад навчальних занять у закладі освіти сформований відповідно до освітньої програми та в цілому відповідає санітарно-гігієнічним вимогам.

Окремі учні вказують на нерівномірний розподіл навчального навантаження впродовж дня, тижня.

У школі створено та реалізуються індивідуальні освітні траєкторії здобувачів освіти (дітей з особливими освітніми потребами) за заявами батьків та висновків інклюзивно-ресурсного центру Бережанської міської ради.

4.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності

У закладі розроблено Положення про академічну доброчесність, затверджене педагогічною радою школи від 12.11.2019 року, протокол № 3. Внутрішньою системою забезпечення якості освіти передбачено механізми забезпечення академічної доброчесності, порядок виявлення та встановлення фактів її порушення, види академічної відповідальності педагогічних працівників та учнів за конкретні порушення академічної доброчесності. Керівництво закладу освіти забезпечує реалізацію заходів щодо формування академічної доброчесності. Переважна більшість здобувачів освіти (88%) і всі педагогічні працівники поінформовані про принципи академічної доброчесності та зазначають, що у школі в них формується негативне ставлення до корупції. Інформація про необхідність дотримання академічної доброчесності оприлюднена на інформаційних стендах та сайті навчального закладу.

З метою формування в учасників освітнього процесу негативного ставлення до проявів корупції, формування соціальної і громадянської компетентності проводиться відповідна роз'яснювальна робота. Практично всі педагоги під час анкетування вказали на проведення в опорному закладі відповідних заходів, більшість опитаних здобувачів (89%) зазначили про свою поінформованість з даного питання.

Керівництво закладу освіти забезпечує реалізацію заходів щодо формування академічної доброчесності, 89% учнів зазначили, що з ними проводяться бесіди про важливість дотримання академічної доброчесності: неприпустимості списування та плагіату, необхідності зазначати використані джерела інформації.

Рівні оцінювання за вимогами:

4.1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених завдань – достатній.

4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм-достатній.

4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників – високий.

4.4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою – **високий**.

4.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності – достатній.

За напрямом 4- достатній.

Рекомендації за напрямом 4:

1. Створити механізм моніторингу та виконання поставлених у стратегії розвитку закладу освіти завдань.

2. Розглянути на засіданнях педагогічної ради школи питання компетентнісного та особистісно зорієнтованого навчання, впровадження формувального оцінювання; створення та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів.

3. При плануванні діяльності закладу освіти на наступний навчальний рік, брати результати, отримані під час самооцінювання освітніх і управлінських процесів та внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

4. Залучати до розробки річного плану роботи усіх учасників освітнього процесу: представників педагогічного колективу, батьківського та учнівського самоврядування.

Експерт: голова робочої групи по проведенню самооцінювання, заступник
директора з НВР Бойко О. З.